Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

8. lipnja 2017.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Članak 56. UFEU-a – Članak 36. Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru – Porezno zakonodavstvo – Porez na dohodak – Porezno oslobođenje za kamate što su ih platile banke koje ispunjavaju određene zakonske uvjete – Neizravna diskriminacija – Banke sa sjedištem u Belgiji i banke sa sjedištem u nekoj drugoj državi članici“

U predmetu C-580/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge (Prvostupanjski sud Zapadne Flandrije u Bruggeu, Belgija), odlukom od 28. listopada 2015., koju je Sud zaprimio 9. studenoga 2015., u postupku

Maria Eugenia Van der Weegen,

Miguel Juan Van der Weegen,

Anna Pot,

u ime nasljednika preminulog Johannesa Van der Weegena,

Anna Pot

protiv

Belgische Staat,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça, predsjednik vijeća, K. Lenaerts, predsjednik Suda, u svojstvu suca petog vijeća, M. Berger (izvjestiteljica), A. Borg Barthet i F. Biltgen, suci,

nezavisni odvjetnik: N. Wahl,

tajnik: M. Ferreira, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 15. rujna 2016.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za M. E. Van der Weegen, M. J. Van der Weegena i A. Pot, C. Hendrickx i M. Vandendijk, *advocaten*,

* Jezik postupka: nizozemski

— za belgijsku vladu, J.-C. Halleux i M. Jacobs, u svojstvu agenata, uz asistenciju S. D. D'Aloie, stručnjaka,

— za Europsku komisiju, W. Roels, u svojstvu agenta,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članaka 56. i 63. UFEU-a te članaka 36. i 40. Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru od 2. svibnja 1992. (SL 1994., L 1, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 106., str. 3.; u daljnjem tekstu: Sporazum o EGP-u).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Marije Eugenije Van der Weegen, Miguela Juana Van der Weegena i Anne Pot, u ime nasljednika preminulog Johannesa Van der Weegena, te Anne Pot osobno, s jedne strane, i Belgische Staat (Belgijska Država), s druge strane, povodom nepriznavanja poreznog oslobođenja za primitke od štednih depozita u državi članici koja nije Kraljevina Belgija.

Belgijsko pravo

3 Članak 21. Wetboeka van de inkomstenbelastingen 1992 (Zakonik o porezu na dohodak; u daljnjem tekstu: WIB iz 1992.), u verziji primjenjivoj na poreznu godinu 2010. (dohodak iz 2009.), propisuje:

„Dohodak od kapitala i pokretnina ne uključuje:

[...]

5° prvih 1730 [eura] (osnovni iznos od 1250 [eura]) godišnjih primitaka od štednih depozita što su ih – bez ugovorenih uvjeta u pogledu rokova ili prethodnih obavijesti – primile kreditne institucije sa sjedištem u Belgiji na koje se primjenjuje Wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (Zakon od 22. ožujka 1993. o pravnom položaju i nadzoru kreditnih institucija), pod uvjetom da:

— ti depoziti udovoljavaju kriterijima koje utvrđuje kralj uz prethodno mišljenje Komisije za bankarstvo, financije i osiguranje [...], u pogledu valute u kojoj su izraženi, uvjeta i načina povlačenja i terećenja sredstava kao i strukture, visine i načina obračuna primitaka od tih depozita;

[...]"

4 U presudi od 6. lipnja 2013., Komisija/Belgija (C-383/10, EU:C:2013:364) Sud je ocijenio da ta odredba povređuje članak 56. UFEU-a i članak 36. Sporazuma o EGP-u.

5 Članak 21. točka 5. WIB-a iz 1992. izmijenjen je člankom 170. Weta van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen (Zakon od 25. travnja 2014. o različitim odredbama; *Moniteur belge* od 7. svibnja 2014., str. 36946., u daljnjem tekstu: Zakon od 25. travnja 2014.) i glasi:

„Dohodak od kapitala i pokretnina ne uključuje:

[...]

5° prvih 1250 eura (neindeksirani iznos) godišnjih primitaka od štednih depozita što su ih – bez ugovorenih uvjeta u pogledu rokova ili prethodnih obavijesti – primile kreditne institucije navedene u članku 56. stavku 2. točki 2.a, pod uvjetom da:

— ti depoziti udovoljavaju kriterijima koje utvrđuje kralj uz prethodna mišljenja Nationale Bank van België (Nacionalna banka Belgije) i Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (Agencija za financijske usluge i tržišta kapitala) – svakog za svoje područje nadležnosti – u pogledu valute u kojoj su izraženi, uvjeta i načina povlačenja i terećenja sredstava kao i strukture, visine i načina obračuna primitaka od tih depozita ili – kad je riječ o štednim depozitima što su ih primile kreditne institucije sa sjedištem u nekoj drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora – udovoljavaju odgovarajućim kriterijima što su ih utvrdila slična tijela nadležna u drugoj državi članici;

[...]”

6 Obrazloženje izmjene članka 21. točke 5. WIB-a iz 1992. glasi kako slijedi:

„Mora biti riječ o odgovarajućim uvjetima, to jest, kao prvo, štedne depozite valja podvrgnuti istim osnovnim uvjetima navedenima u članku 21. točki 5. WIB-a iz 1992.; k tome, oni trebaju udovoljavati kriterijima koje su utvrdila javna tijela dotične države članice u pogledu valute u kojoj su izraženi, uvjeta i načina povlačenja i terećenja sredstava kao i strukture, visine i načina obračuna primitaka od tih depozita. Ti kriteriji moraju biti slični kriterijima na snazi u Belgiji. To ne znači da su istovjetni, nego da imaju usporediv doseg. [...]”

7 Koninklijk Besluit van 27 augustus 1993 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (Kraljevski dekret od 27. kolovoza 1993. o provedbi WIB-a iz 1992.; *Moniteur belge* od 13. rujna 1993., str. 20096.), kako je izmijenjen Koninklijk Besluitom van 7 december 2008 (Kraljevski dekret od 7. prosinca 2008.; *Moniteur belge* od 22. prosinca 2008., str. 67513.) (u daljnjem tekstu: KB/WIB 92), propisuje kriterije kojima moraju udovoljavati štedni depoziti navedeni u članku 21. točki 5. WIB-a iz 1992. da bi se on na njih mogao primjenjivati.

8 Članak 2. KB/WIB-a 92 određuje:

„Da bi se na njih primjenjivao članak 21. točka 5. [WIB-a iz 1992.], u njemu navedeni štedni depoziti moraju udovoljavati sljedećim kriterijima:

1° štedni depoziti moraju biti označeni u eurima;

2° terećenje štednih depozita moguće je – izravno ili vezano uz račun po viđenju – isključivo za obavljanje sljedećih transakcija:
   a) isplate u gotovini;
   b) prijenosi i doznake sredstava – na drugi način, a ne trajnim nalogom – na račun otvoren na ime nositelja štednog depozita;
   c) prijenose sredstava na štedni depozit koji je u istoj instituciji otvoren na ime bračnog druga nositelja tog depozita ili na ime njegova srodnika do drugog stupnja;

[...]

3° u uvjetima povlačenja sredstava mora se predvidjeti mogućnost da depozitna ustanova zatraži dostavu prethodne obavijesti pet kalendarskih dana prije isplate za iznose više od 1250 [eura] i da ih ograniči na 2500 [eura] za svakih pola mjeseca;

4° a) primici od štednih depozita isključivo su i samo:

— osnovna kamata i

— premija za vjernost;

b) osnovna kamata i premija za vjernost izračunavaju se prema stopi izraženoj na godišnjoj osnovi.

Depoziti počinju donositi osnovnu kamatu najkasnije sljedećeg kalendarskog dana nakon polaganja sredstava, a prestaju je donositi s kalendarskim danom njihova povlačenja.

Polaganje i povlačenje sredstava koji su provedeni istog kalendarskog dana kompenziraju se na temelju izračuna osnovne kamate i premije za vjernost.

Prihodovana osnovna kamata pribraja se položenim sredstvima tako da, iznimno od podtočke a), donosi osnovnu kamatu od 1. siječnja sljedeće godine.

Od nositelja štednog depozita nije moguće zatražiti plaćanje kamata na prekoračenje.

Premija za vjernost dodjeljuje se za sredstva položena na isti račun tijekom dvanaest uzastopnih mjeseci.

U slučaju prijenosa sredstava s jednog na drugi štedni depozit otvoren na istog nositelja u istoj instituciji koji nije proveden trajnim nalogom, razdoblje stjecanja premije za vjernost na prvi štedni depozit nastavlja teći ako je riječ o prijenosu sredstava u visini od najmanje 500 [eura] i ako dotični nositelj nije u istoj kalendarskoj godini već proveo tri takva prijenosa s istog štednog depozita. [...]

c) osnovna kamatna stopa koju institucija primjenjuje na primljene štedne depozite ne smije prelaziti višu od sljedeće dvije stope:

— 3 %;

— stopa za glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke primjenjiva desetog dana u mjesecu koji prethodi tekućem kalendarskom polugodištu.

Svako povećanje osnovne kamatne stope zadržava se u razdoblju od najmanje tri mjeseca, osim u slučaju sniženja stope za glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke.

Ne dirajući time u ono što je propisano u tekstu podtočke e) *infra*, ponuđena stopa premije za vjernost ne može:

— biti viša od 50 % najviše osnovne kamatne stope navedene u prvoj alineji. Ako taj postotak nije djeljiv s desetinom postotnog poena, najviša stopa premije za vjernost zaokružuje se na desetinu nižeg postotnog poena;

— biti niža od 25 % ponuđene osnovne kamatne stope. Ako taj postotak nije djeljiv s desetinom postotnog poena, najniža stopa premije za vjernost zaokružuje se na desetinu nižeg postotnog poena;

d) u svakom pojedinom trenutku na štedni depozit primjenjuje se jedinstvena osnovna kamatna stopa;

e) premija za vjernost koja se pripisuje u određenom trenutku ista je za nove uplate i za depozite kod kojih počinje računanje novog razdoblja vjernosti. Ne ulazeći time u primjenu točke 4. podtočke b) alineje 7., premija za vjernost primjenjiva u trenutku uplate ili na početku novog razdoblja vjernosti nastavlja se primjenjivati u cjelokupnom razdoblju vjernosti;

5° depozitna ustanova provjerava je li dosegnuta granica iz članka 21. točke 5. WIB-a iz 1992. svaki put kad se obračunavaju osnovna kamata i premija za vjernost i u tu svrhu uzima u obzir sve iznose pripisane u poreznom razdoblju."

9 Uprava je s tim u vezi objavila okružnicu Circ. AAFisc br. 22/2014 (br. Ci.RH.231/633.479) od 12. lipnja 2014., koja u točki 2., naslovljenoj „Kriteriji kojima moraju udovoljiti inozemni štedni depoziti obuhvaćeni oslobođenjem", određuje:

„4. U skladu s člankom 21. točkom 5. WIB-a 1992 [...], inozemni štedni depoziti moraju udovoljavati kriterijima koje je utvrdio zakonodavac (ili javno tijelo izvršne vlasti nadležno za provedbu poreznih propisa) i o kojima su prethodno mišljenje dala tijela slična Nacionalnoj banci Belgije i Agenciji za financijske usluge i tržišta kapitala.

5. Nadalje, ti kriteriji moraju odgovarati onima iz članka 2. KB/WIB-a 92, u pogledu:

— valute u kojoj su depoziti izraženi;

— uvjeta i načina povlačenja i terećenja;

— strukture, visine i načina obračuna primitaka od tih depozita.

Za pojedinosti u vezi s navedenim kriterijima valja uputiti na spomenuti članak 2. KB/WIB-a 92 [...]"

Glavni postupak i prethodno pitanje

10 Johannes Van der Weegen i A. Pot raspolagali su – što se tiče poreznog razdoblja od 2010. do 2013. – s pet štednih depozita pri financijskim institucijama sa sjedištem u državi članici koja nije Kraljevina Belgija. Oni su zatražili porezno oslobođenje propisano u članku 21. točki 5. WIB-a iz 1992., kako je izmijenjen Zakonom od 25. travnja 2014.

11 Budući da nijedna od tih institucija nije dokazala da kod nje položeni štedni depoziti udovoljavaju uvjetima koji odgovaraju onima na snazi za štedne depozite uređene belgijskim propisima, osobito u pogledu osnovne kamate i premije za vjernost, nadležna belgijska porezna tijela odbila su priznati porezno oslobođenje za primitke od tih štednih depozita.

12 Johannes Van der Weegen i A. Pot pobijali su tu odluku pred sudom koji je uputio zahtjev, koji dvoji o sukladnosti članka 21. točke 5. WIB-a iz 1992., kako je izmijenjen Zakonom od 25. travnja 2014., s pravom Unije.

13 U tim je okolnostima rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge (Prvostupanjski sud Zapadne Flandrije u Bruggeu, Belgija) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Krši li članak 21. točka 5. WIB-a iz 1992., kako je izmijenjen člankom 170. Zakona od 25. travnja 2014., članke 56. i 63. UFEU-a te članke 36. i 40. Sporazuma o EGP-u jer odredba o kojoj je riječ – iako se bez razlike primjenjuje i na tuzemne i na inozemne pružatelje usluga – zahtijeva da su

ispunjeni uvjeti koji odgovaraju onima iz članka 2. Kraljevskog dekreta o provedbi WIB-a iz 1992. i *de facto* su specifični za belgijsko tržište te time predstavljaju ozbiljnu prepreku inozemnim pružateljima usluga prilikom nuđenja svojih usluga u Belgiji?”

14 Iz elemenata spisa kojima Sud raspolaže proizlazi da je Johannes Van der Weegen preminuo 20. siječnja 2016. M. E. Van der Weegen, Miguel Juan Van der Weegen i A. Pot naslijedili su ga u njegovim pravima.

O prethodnom pitanju

Uvodne napomene

15 Valja podsjetiti da je Sud u presudi od 6. lipnja 2013., Komisija/Belgija (C-383/10, EU:C:2013:364) utvrdio da je Kraljevina Belgija povrijedila obveze koje ima na temelju članka 56. UFEU-a i članka 36. Sporazuma o EGP-u time što je uspostavila i održala na snazi sustav kojim se uvodi diskriminirajuće oporezivanje kamata što ih plaćaju banke nerezidenti, primjenom poreznog oslobođenja isključivo na kamate koje plaćaju banke rezidenti.

16 Nakon donošenja te presude spomenuti je sustav izmijenjen na način da se porezno oslobođenje primjenjuje i na kamate koje plaćaju banke nerezidenti.

17 Da bi se deponenti mogli koristiti pogodnošću takvog oslobođenja, promatrani sustav štednih depozita mora – u skladu s WIB-om iz 1992., kako je izmijenjen Zakonom od 25. travnja 2014. – udovoljiti određenim kriterijima koji su utvrđeni zakonom, primjerice da su depoziti označeni u eurima, da je ograničeno njihovo povlačenje i terećenje te da se primici od štednje izražavaju u obliku osnovne kamate i premije za vjernost.

18 WIB predviđa da depoziti koje primaju kreditne institucije sa sjedištem u nekoj drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora moraju udovoljavati kriterijima koji odgovaraju onima što su ih utvrdila nadležna tijela u toj državi članici.

19 U skladu s obrazloženjem Zakona od 25. travnja 2014., mora biti riječ o „odgovarajućim uvjetima, to jest [...] štedne depozite valja podvrgnuti istim osnovnim uvjetima navedenima u članku 21. točki 5. WIB-a iz 1992.”.

20 Tijekom rasprave pred Sudom belgijska vlada pojasnila je da taj tekst valja razumijevati na način da uvjeti kojima su podvrgnuti štedni depoziti banaka sa sjedištem u nekoj drugoj državi članici, a ne u Belgiji, ne moraju biti istovjetni onima kojima su podvrgnuti štedni depoziti banaka sa sjedištem u toj zemlji, nego je dovoljno da su spomenuti uvjeti odgovarajući.

21 Međutim, valja upozoriti da je, neovisno o tome, nedvojbeno da štedni depoziti položeni u banci sa sjedištem u Belgiji, kao i oni položeni u banci sa sjedištem u inozemstvu, u svakom slučaju moraju ispuniti, među ostalim, dva uvjeta da bi bili obuhvaćeni poreznim oslobođenjem.

22 Takve štedne račune, kao prvo, treba podvrgnuti određenim ograničenjima u pogledu načina i uvjeta povlačenja i terećenja sredstava koja se na njima nalaze, dok se, s druge strane, primici koje oni donose moraju sastojati od osnovne kamate i premije za vjernost.

23 Na pitanje suda koji je uputio zahtjev valja odgovoriti s obzirom na ta utvrđenja.

Prethodno pitanje

24 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članke 56. i 63. UFEU-a te članke 36. i 40. Sporazuma o EGP-u tumačiti na način da im se protivi nacionalni sustav poreznih oslobođenja poput onoga ustanovljenog u članku 21. točki 5. WIB-a iz 1992., kako je izmijenjen Zakonom od 25. travnja 2014., koji je – unatoč tome što se jednako primjenjuje na primitke od štednih depozita položenih kod pružatelja bankovnih usluga sa sjedištem u Belgiji ili u nekoj drugoj državi članici EGP-a – isključivo predviđen za primitke od štednih depozita položenih kod banaka koje ispunjavaju uvjete *de facto* svojstvene isključivo nacionalnom tržištu.

25 Kako bi se odgovorilo na to pitanje, najprije valja napomenuti da – iako takav nacionalni propis može ulaziti u područje dviju temeljnih sloboda koje je naznačio sud koji je uputio zahtjev – nema sumnje da su njegovi eventualno ograničavajući učinci na slobodno kretanje kapitala samo neizbježna posljedica mogućih ograničenja slobode pružanja usluga. Kada se određena nacionalna mjera istodobno odnosi na više temeljnih sloboda, Sud tu mjeru načelno razmatra samo s obzirom na jednu od njih ako se pokaže da su u okolnostima predmetnog slučaja ostale slobode posve sporedne i mogu joj se podrediti (vidjeti po analogiji presude od 8. rujna 2009., Liga Portuguesa de Futebol Profissional i Bwin International, C-42/07, EU:C:2009:519, t. 47. i od 11. ožujka 2010., Attanasio Group, C-384/08, EU:C:2010:133, t. 40. i rješenje od 28. rujna 2016., Durante, C-438/15, neobjavljeno, EU:C:2016:728, t. 14.).

26 Iz toga slijedi da sporni sustav poreznog oslobođenja treba razmotriti isključivo s obzirom na članak 56. UFEU-a i članak 36. Sporazuma o EGP-u.

27 Nadalje, valja napomenuti da bankovne usluge jesu usluge u smislu članka 57. UFEU-a. Članku 56. UFEU-a protivna je primjena svakog nacionalnog propisa koji, bez objektivnog opravdanja, sprečava mogućnost pružatelja usluga da stvarno izvršava slobodu pružanja usluga (vidjeti u tom smislu presudu od 14. siječnja 2016., Komisija/Grčka, C-66/15, neobjavljenu, EU:C:2016:5, t. 22. i navedenu sudsku praksu).

28 U predmetnom slučaju zakonodavstvom o kojem je riječ u glavnom postupku uspostavlja se porezni sustav koji se bez razlike primjenjuje na primitke od štednih depozita što ih isplaćuju banke sa sjedištem u Belgiji i banke sa sjedištem u nekoj drugoj državi članici.

29 Međutim, čak i nacionalno zakonodavstvo koje se jednako primjenjuje na sve usluge, bez obzira na mjesto poslovnog nastana njihovih pružatelja, može predstavljati ograničenje slobode pružanja usluga jer korist od određene pogodnosti pridržava samo za one korisnike koji ispunjavaju određene uvjete *de facto* svojstvene nacionalnom tržištu, isključujući na taj način iz uživanja spomenute pogodnosti one korisnike u bitnome sličnih usluga koji ne udovoljavaju specifičnim uvjetima predviđenima u navedenom zakonodavstvu. Spomenuto zakonodavstvo doista utječe na položaj korisnika usluga kao takav i stoga može odvratiti od korištenja uslugama koje nude određeni pružatelji jer te usluge ne udovoljavaju uvjetima koji su njime propisani, uvjetujući na taj način pristup tržištu (vidjeti u tom smislu presude od 10. svibnja 1995., Alpine Investments, C-384/93, EU:C:1995:126, t. 26. do 28. i 35. do 38. i od 10. studenoga 2011., Komisija/Portugal, C-212/09, EU:C:2011:717, t. 65. i navedenu sudsku praksu).

30 Stoga najprije treba provjeriti stvara li nacionalno zakonodavstvo o kojem je riječ u glavnom postupku prepreke slobodi pružanja usluga, unatoč tome što se jednako primjenjuje.

31 U tom pogledu valja istaknuti, kao što je to pojašnjeno u okružnici Circ. AAFisc br. 22/2014, da depoziti moraju udovoljavati kriterijima koji su utvrđeni u članku 2. KB/WIB-a 92 i koji, među ostalim, predviđaju da se njihovo povlačenje mora ograničiti kako bi se oni razlikovali od tekućeg računa te da su primici od tih depozita isključivo i samo osnovna kamata i premija za vjernost.

32 Iz pojašnjenja zainteresiranih osoba tijekom rasprave pred Sudom također proizlazi da u ostalim državama članicama EGP-a ne postoji sustav koji se odnosi na štedne depozite, a udovoljavao bi uvjetima propisanima u članku 2. KB/WIB-a 92, osobito onima koji se tiču primitaka od tih depozita. Čini se da je način njihova obračuna specifičnost svojstvena belgijskom bankovnom tržištu.

33 Prema tome, sporni nacionalni propis – iako jednako primjenjiv na primitke ostvarene sa štednih računa otvorenih kod banaka sa sjedištem u Belgiji i onih otvorenih u drugim državama članicama EGP-a – ima takav učinak da, s jedne strane, *de facto* odvraća belgijske rezidente od korištenja uslugama banaka sa sjedištem u drugim državama članicama i od otvaranja i zadržavanja štednih računa kod tih banaka, s obzirom na to da kamate koje one isplaćuju ne mogu biti predmet promatranog poreznog oslobođenja, osobito zato što se primici ostvareni od tih štednih računa ne sastoje od osnovne kamate i premije za vjernost.

34 S druge strane, taj propis može odvratiti nositelje štednih računa otvorenih kod banke sa sjedištem u Belgiji koji udovoljavaju uvjetima za oslobođenje da uštedevinu prenesu u banku sa sjedištem u nekoj drugoj državi članici i da u njoj otvore račun koji ne udovoljava tim uvjetima.

35 Prema tome, spomenuti propis može predstavljati prepreku slobodi pružanja usluga, načelno zabranjenu člankom 56. stavkom 1. UFEU-a, ako uvjetuje pristup belgijskom bankovnom tržištu pružateljima usluga sa sjedištem u drugim državama članicama, što je dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev, osobito uzimajući u obzir elemente navedene u točki 29. ove presude.

36 Nadalje treba provjeriti može li se takva prepreka opravdati razlozima na koje se poziva belgijska vlada.

37 Valja podsjetiti da se nacionalne mjere koje bi mogle otežati ili učiniti manje privlačnim uživanje temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorom mogu opravdati jedino time da teže ostvarenju cilja od općeg interesa, da su prikladne za njegovo ostvarenje i da ne prelaze ono što je nužno za njegovo postizanje (vidjeti osobito presudu od 6. lipnja 2013., Komisija/Belgija, C-383/10, EU:C:2013:364, t. 49. i navedenu sudsku praksu).

38 Belgijska vlada smatra da sporni propis pridonosi zaštiti potrošača. Pojašnjava da je u tu svrhu nužno da belgijski rezidenti raspolažu trajnim, zaštićenim, stabilnim, dostatnim štednim računom koji nije izložen rizicima kako bi mogli podmiriti znatne ili nepredviđene izdatke.

39 U tom pogledu Sud je ocijenio da je zaštita potrošača jedan od važnih razloga u općem interesu koji mogu opravdati ograničenje slobode pružanja usluga (vidjeti osobito presudu od 23. siječnja 2014., Komisija/Belgija, C-296/12, EU:C:2014:24, t. 47.).

40 Stoga je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, s jedne strane, je li sporno zakonodavstvo opravdano takvim važnim razlogom u općem interesu.

41 S druge strane, njegova je dužnost provjeriti prekoračuje li sporni sustav oporezivanja – pod pretpostavkom da doista slijedi takav cilj – ono što je nužno za njegovo postizanje i poštuje li načelo proporcionalnosti.

42 Naime, čak i ako se pretpostavi da je sporni sustav opravdan razlogom od općeg interesa kada iz pogodnosti poreznog oslobođenja *de facto* isključuje sve primitke od štednih računa koji postoje na unutarnjem tržištu osim onih koje donose štedni računi otvoreni u bankama sa sjedištem u Belgiji, on iz te pogodnosti može isključiti i one štedne račune otvorene u bankarskim institucijama – osobito onima izvan Belgije – koji omogućuju postizanje upravo onog cilja čijem ostvarenju teži taj sustav, a to je zaštita potrošača. Konkretno govoreći, nijedan argument istaknut pred Sudom ne omogućuje zaključak da bi primjena uvjeta predviđenih u članku 2. KB/WIB-a 92 koji se odnose na primitke od depozita bila nužna za postizanje spomenutog cilja.

43 Prema tome, nije moguće pozvati se na zaštitu potrošača da bi se opravdalo predmetno ograničenje slobode pružanja usluga.

44 Kada je riječ o članku 36. Sporazuma o EGP-u, treba istaknuti da je ta odredba analogna članku 56. UFEU-a, tako da razmatranja u pogledu potonje odredbe, ponuđena u točkama 27. do 43. ove presude, vrijede i u odnosu na spomenuti članak 36.

45 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da na upućeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 56. UFEU-a i članak 36. Sporazuma o EGP-u treba tumačiti na način da im se protivi nacionalno zakonodavstvo poput onoga u glavnom postupku, kojim se uspostavlja nacionalni sustav poreznih oslobođenja, ako taj sustav – unatoč tome što se jednako primjenjuje na primitke od štednih depozita položenih kod pružatelja bankovnih usluga sa sjedištem u Belgiji ili u nekoj drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora – uvjetuje pristup bankovnom tržištu pružateljima usluga sa sjedištem u drugim državama članicama, što je dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev.

Troškovi

46 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (peto vijeće) odlučuje

Članak 56. UFEU-a i članak 36. Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru od 2. svibnja 1992. treba tumačiti na način da im se protivi nacionalno zakonodavstvo poput onoga u glavnom postupku, kojim se uspostavlja nacionalni sustav poreznih oslobođenja, ako taj sustav – unatoč tome što se jednako primjenjuje na primitke od štednih depozita položenih kod pružatelja bankovnih usluga sa sjedištem u Belgiji ili u nekoj drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora – uvjetuje pristup bankovnom tržištu pružateljima usluga sa sjedištem u drugim državama članicama, što je dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev.

Potpisi